

APOŠTOLKA

Ročník 5 / číslo 16 / říjen 2023

PODZIMNÍ ČÍSLO

KÁZÁNÍ PETRA TURECKÉHO

1 Korintským 1,26-31

Pohleďte, bratří, koho si Bůh povolává: Není mezi vámi mnoho moudrých podle lidského soudu, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených; 27 ale co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné; 28 neurozené v očích světa a opovržené Bůh vyvolil, ano vyvolil to, co není, aby to, co jest, obrátil v nic - 29 aby se tak žádný člověk nemohl vychloubat před Bohem. 30 Vy však jste z Boží moci v Kristu Ježíši; on se nám stal moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením, 31 jak je psáno: 'Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu'.

Prohlédněme se navzájem - jak moc se můžeme pochválit... - nevypadáme příliš zle ... slušní lidé.

Jsme slušná společnost ☺ - lidé, kteří vesměs požívají jisté váhy a úcty i jinde než tady. A tady jsme u dost významného rozdílu mezi námi - pelhřimovským

(humpoleckým) sborem -- a adresáty Pavlova listu - tedy sborem korintským. Protože když korintským křesťanům apoštol napsal *podívejte se na sebe, co jste zač* - tak většina z nich jistě musela uznat, že na společenském žebříčku si moc vysoko nestojí (ani pedagogové, lékaři ani odborníci v různých specializovaných oborech)... žádní úctyhodní občané, žádná slušná střední vrstva - většina z nich byla ještě míň než „obyčejní prostí lidé“. Byli mezi nimi otroci, přistavní dělníci, někdo by mohl říci: městská spodina - z takových vrstev se z velké části rekrutovali korintští křesťané. Těžko tedy mohli něco namítat, když jim apoštol napsal *-[26] Není mezi vámi mnoho moudrých podle lidského soudu, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených*. Ke členům korintského sboru jejich okolí nevzhlíželo s obdivem či s úctou, pokud si jich všimli, mávli nad nimi rukou. Naopak dnes patří k církvi jiné vrstvy než bezdomovci, příležitostní dělníci, opilci, - prostě ten typ lidí, před kterými si jejich slušnější okolí odplivne. Měli by tito lidé mezi námi být? O koho Kristus také stojí?

Když apoštol poukázal na společenskou skladbu korintského sboru, šlo mu ještě o něco dalšího - totiž právě o to, že pokud jde o veřejné mínění - opravdu křesťané nic neznamenal - a neměli se čím pyšnit. Ale proč to apoštol takhle zvýraznil? Proč až nemilosrdně korintským připomíná, jak nevalnou pověst mají u svého (pohanského) okolí? O co mu jde? Asi mu jde o to, aby mohl (slavnostně) vyhlásit: *[27] ale co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné; [28] neurozené v očích světa a opovržené Bůh vyvolil, ano vyvolil to, co není, aby to, co jest, obrátil v nic*. Ano - Bůh už od dob Abrahama, Izáka a Jáкова vyvoluje a povolává k účasti na svém díle právě takové, od kterých jejich okolí nic nečeká: odepisovaný bezdětný stařec Abraham se stal praotcem Izraele, hebrejští otroci se stali předmětem zvláštního Božího zájmu - nikoli mocní, kulturně, hospodářsky i nábožensky daleko uznávanější Egypťané - jen si vezměte, kolik outsiderů, lidí odepisovaných či podezřelých svým původem Bůh povolal, aby se stali klíčovými postavami v příběhu Izraele: zbabělý Gedeon, nejmladší ze sourozenců David, bezdětná Anna, přistěhovalec Eliáš... Ježíš byl v souladu s touto tradicí - každou chvíli v konfliktu s náboženskými autoritami své doby - jen a jen kvůli tomu, že si všímá všelijakých malomocných, špinavých prostitutek, kolaborantů, vykřičených a odepisovaných existencí - náboženského i společenského póvlu jeho doby. Právě tímto způsobem teď Pavel staví Korintským před oči Boží dílo: ano – nic podle měřítek vašich současníků neznamenate. Ale Bůh si povolává právě takové jako jste vy: mj. i proto, aby obrátil naruby to, čím se lidé obvykle honosí, nač jsou pyšní, na čem si zakládají: společenské renomé,

rozsah výplatní pásky, akademické tituly, auta, vily, dosažené funkce, ale taky pracovitost, obratnost, výmluvnost - nebo dokonce to může být i hezky opravený kostel - prostě všechno to, na čem si zakládáme - na čem lpíme, podle čeho hodnotíme druhé i sebe sama, všechno, co dává váhu našemu životu – tohle všechno najednou přestává rozhodovat - tam, kde se dostává ke slovu Kristus. A to především ten ukřižovaný. (Židé žádají znamení a moc a Řekové moudrost a harmonii, ale my kážeme Krista ukřižovaného).

Vlastně to není příjemné, když člověk slyší, že to, nač se tak normálně spoléhá, na čem si zakládá, že to Bůh obrátil vniweč, když začal svoje dílo záchrany. Na druhou stranu je to osvobuzující, protože my přece pořád žijeme pod tlakem otázek: *Co tomu řeknou lidi - jakou mám pověst - jak udělat dojem na sousedy, na příbuzné, na děti, jak vypadat co nejlíp v očích učitele, šéfa nebo milé...* A teď najednou slyšíme - tohle už neplatí – Bůh to všechno obrátil vniweč. Když jste začali chodit tam, kde *kážou Krista ukřižovaného* - tak vás to už nemusí zatěžovat - tyhle zaběhané moudrosti se staly prachobyčejnou hloupostí. To je uzdravující, to je evangelium!

Apoštol v těchto místech mluví dost ostře, provokativně - ale to všechno proto, aby podkopal samy základy lidské pýchy, samolibosti, nadřazenosti, přetvářky. Tyhle věci prostě nemají s vírou nic společného. Nemusíme si po vyslechnutí těchto slov říkat: *stanu se menším a ještě menším, až budu nejmenší na celém světě* – a tak si zajistím velikost :) Spíš smíme ta apoštolova slova vnímat jako vysvobození. Můžeme shodit břemeno vzájemného porovnávání a posuzování - a místo toho se soustředit na Krista: - toho, jehož kříž a vzkříšení obrátily naruby všechny škatulky lidské důležitosti. On se nám teď stal [30] *moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením*. Apoštol opakovaně připomíná, že křesťanství má ve svých základech třaskavou zvěst - zvěst která dokáže postavit život na jiných základech, než je naše vzájemné porovnávání a podléhání tlaku doby – který je v současnosti enormní: je známý fakt, že řada mladých lidí se velmi trápí, když vidí úžasně retušované fotky na sociálních sítích svých stárníků – v jak krásných podmínkách žijí – mladí lidé jsou neustále konfrontováni s umělými ráji – a to vede k sebeпоškozování a dalším věcem...

Evangelium o Ježíši Kristu umožňuje stavět život na jiných základech, z jiného pohledu, jiným směrem – než je to porovnávání, kdo se má líp. Tam, kde nám evangelium rozbilo zaběhaná měřítká - tam je najednou místo, abychom zahlédli a pochopili moudrost lásky, které nezáleží na sobě, ale na druhých - tam je najednou místo, abychom se po Kristově příkladu ujali takové služby, kterou

ostatní třeba pokládají za zbytečnost. Tam, kde nám evangelium rozbilo obvyklé pojetí spravedlnosti, totiž, že člověk musí ospravedlnit především sebe sama - ať už v očích Božích či lidských, tam máme najednou dost místa, abychom přijali Boží spravedlnost - jako odpuštění: *jdi a nehřeš víc*. Tam budeme mít oči i uši otevřené pro pomoc druhým, pro upřímnou pravdivost, skutečnou pokoru i upřímnost a ryzost.

Tam, kde se nepotřebujeme vykupovat sami svými úspěchy, nebo dokonce neposkrvněnou pověstí nebo váhou majetku, tam poznáme, že vykoupení v Kristu se nám stalo dostatečným zdrojem života, který opravdu za něco stojí.

Pane ty víš, co všechno jsme schopni udělat pro to, aby si nás druzí považovali. Dej nám prosíme ducha, který bude připomínat, že záleží jedině na tom, co jsi pro nás udělal ty. Ať se nám takto tvoje dílo stane vysvobozením i zdrojem života v lásce. Amen.

ROZHOVOR S OLENOU PYLYPENKO

Nad chystanou výstavou v pelhřimovské modlitebně

Jak dlouho jste v Čechách?

Od začátku války.

Bydlela jsem v Jihlavě a jeden rok bydlím v Pelhřimově. Jsem zde s manželem a dvěma menšími dětmi. Manžel pracuje v Čechách už delší dobu.

Navštěvovala jsem loni programy, které připravovala Ymca a jsem také dobrovolníkem této organizace. Některé programy jsem vedla – pro děti, pro ženy i dospělé.

Čím jste byla na Ukrajině?

Jsem vystudovaná disajnérka, návrhářka – jak interiéru, tak oblečení, a mám také vystudovaný obor zahradičského návrháře, což je asi v Čechách něco jako zahradní architekt.

Na Ukrajině jsem měla také zahradu a prodávala jsem květiny a dekorace, které jsem vytvářela. Na některé věci se můžete podívat na mém facebookovém profilu:

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100017234557990>

Tady jsou např. fotografie z prací týkajících se lidového umění, kterým se profesionálně zabývám:

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.116322898952195&type=3>

Vaše programy v Ymce jsou tedy výtvarně zaměřené?

Ano a psychologicky. Zabývám se také arteterapií. Věnujeme se tradičnímu ztvárnění svátků, které na Ukrajině slavíme nebo jsou pro nás důležité, např. Velikonoce a Vánoce.

Můžete popsat, co konkrétně třeba o Velikonocích připravujete?

Věnujeme se např. tradičnímu zpracování výzdoby velikonočních vajíček. Různé regiony na Ukrajině mají různé způsoby zpracování ornamentů. Vezmeme čerstvá vajíčka, svíčku, vosk a pomocí vosku vytváříme ornamenty. Nejen různé ornamenty, ale i symboly, např. kříž nebo slovanské symboly: vrba, slunce, ptáci, květiny nebo malé stromky. Přičemž kořeny symbolizují kořeny našich rodin, tedy naše předky. Kmeny jsme my a lístky a větvičky jsou naše děti, tedy budoucnost.

Ukrajinské tradice se zachovaly?

Téměř každá žena má na Ukrajině doma schované v truhle oblečení a povlečení po předcích. I já mám doma oblečení své prababičky. Předci nás učili starým tradicím. Máme spoustu různých tradic. Např. o vleikonocích dívky i chlapci loupou uvařené vajíčko do vody a dívky potom omývají touto vodou své tváře, aby byly mladé a krásné.

Jsem překvapen, že tyto tradice zůstaly zachovány...

Tyto různé tradice se zachovaly na vesnicích a v muzeích. Řada rodin má doma staré tradiční umění schované třeba ve skříních apod. Byly doby, kdy se toto umění nesmělo vystavovat nebo ukazovat.

Souvisí tato výstava s výtvarnou činností, kterou jste dělali při setkáních v prostorách ymca?

Ano, souvisí, např. motivy květin, věnce a různé další motivy budou i zde na výstavě přítomné – na obrazech a na keramice jako výzdoba.

Také jsme spolupracovali s domem kultury a mládeže. Chodily jsme tam na kroužek keramiky, kteramiku jsme tam mohly vypalovat, protože mají pece. Vzájemně nás to obohatilo. I zde v modlitebně vystavená kermika je vypálená tam.

Zabýváte se také českým lidovým uměním?

Chodím na různé výstavy, které se na vysočině konají. Dost mne zajímá i tradiční česká kultura, jezdím se dívat na různé sváteční oslavy nebo poslouchám tradiční lidové písně. Ráda zpívám. Zajímá mne co je u vás jiné a co stejné jako u nás.

Je něco, co vás zde na tradiční lidové kultuře překvapilo?

Hledám písně, tance, hledám recepty např. tradičního pečení chleba. Také pečeme chléb např. žitný kváskový – ten je stejný tady i tam. Tereza Říčanová zpívá lidové písně a vysvětluje nám, o čem jsou a jsou velmi podobné.

I lidové vzory rostlin jsou velmi podobné. Překvapuje mne, že ty hodně staré věci jsou velmi podobné.

Domnívám se, že podobnost je v jádru prosté vesnické kultury. Lidi prosí Boha o úrodu, ženy touží po míru, prosí o úrodu. Základní motivy jsou stejné. Dobro pro rodinu, pro zemi. Toto jsou univerzální hodnoty.

U nás jsou tyto tradiční hodnoty spojené s křesťanstvím.

Třeba u nás na centrální Ukrajině máme křesťanství spojeno s pravoslavnou tradicí.

Pocházíte z jaké části Ukrajiny?

Čerkaská oblast. Je to asi 150 km od Kieva na jih.

(https://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cerkask%C3%A1_oblast)

Mohla byste nějak popsat poselství této chystané výstavy?

Tyto výstava chce vyjadřovat podporu pozitivních myšlenek. Především mír, naději pro budoucnost. Proto také obsahuje práce dětí. Chceme se zaměřit na naději v budoucnosti.

Naše babičky zpívaly, malovaly, rodily děti a my to také chceme.

Chceme předat naši kulturu a tradici a toužíme po dobru pro celé lidstvo.

Modlíme se za pokoj pro všechny.

Za rozhovor děkuje Petr Turecký

PŘÍRODNÍ MOTIVY V UMĚNÍ UKRAJINSKÝCH ŽEN A DĚTÍ

Evangelická modlitebna Pelhřimov
Růžová ulice 82

Vernisáž: 20. října 18 hodin.

VÝSTAVA OBRAZŮ KRAJIN JOSEFA ŠEDY – MOJE ZÁLESÍ

V pelhřimovské modlitebně proběhla v létě výstava obrazů Josefa (Pepy) Šedy. Po loňské výstavě abstraktních obrazů jsme byli s autorem domluveni, že vystaví také obrazy krajin. Jednalo se o řadu drobnějších pastelů. Krajina je na pelhřimovsku výrazným až dominantním činitelem, a proto důležitým objektem k výtvarnému ztvárnění. Krajina výrazně zasahuje do mysli lidí, o čemž svědčí také fakt, že hned při úvodní vernisáži byla asi polovina děl zamluvena. Vernisáže se účastnil hojný počet návštěvníků, slyšeli jsme také vystoupení humpoleckého hudebníka Lud'ka Brzoně.

Zprávy z YMCA

Ohlédnutí za létem a co nás čeká

O prázdninách jsme se v YMCA rozhodně nenudili! Léto jsme zahájili minitáborem Stopy na Valkounově. Děti sotva ukázaly doma vysvědčení a šup do týpí hned 30. června. Putovaly k pramenům Orinoka, doputovaly a zahrály plno her. V třetím červencovém týdnu následoval příměstský tábor v Moravči pro menší děti. Děti ve věku 5 – 10 let si hrály na indiány, nadšení pro tohle téma některým vydrželo i dlouho po skončení tábora.

Jako každý rok jsme začátkem srpna vyjeli i ke Staňkovskému rybníku na tábor rodin, kde jsme letos měli rekordní počet účastníků, 33 dětí plus rodiče. Zabývali jsme se lidským tělem, co a jak funguje. Hravou formou jsme dětem přiblížili, jak funguje imunita, co se děje s jídlem, když ho spolkneme, jak je to s putováním kyslíku po těle, a k všeobecné radosti jsme neopomněli ani rozmnožování. Od 13. srpna probíhaly souběžně dva tábory: na Valkounově pro školní děti a u maringotky na Stínadlech pro teenagery. Valkounovští se inspirovali klasickými

českými pohádkami a vydali se s Honzou do světa. Mládež ze Stínadel pár dní putovala krajinou, lezli po skalách u Želivky, a pak se také, po svém, vydali k pramenům Orinoka.

Prázdniny jsme zakončili soustředěním TenSingu opět na faře v Moravči. Vyvrcholením byl festiválek u kostela, kde vystoupil Ten Sing (tentokrát o síle asi 30 mládežníků), kapela Nejtvrdí materiál, trio Ireny Noskové a bluesové uskupení Protéza.

Tolik ohlédnutí za létem. Teď už jasně hledíme kupředu, startujeme aktivity v klubovnách v Růžovce i v Nové Cerekvi. V Pelhřimově stále můžeme nabídnout volná místa dětem cca 2. a 3. třídy v oddílu Ježečci, mládež od 13 let je zvána do TenSingu, pro dospělé začne biblické čtení ve čtvrtek od 19 hodin. Otevřena bude i arteterapeutická skupina s Olenou Pilipenko (od října, čas bude upřesněn).

V Nové Cerekvi se děti mohou připojit ještě k fotbalu, tanečkům, turistickému oddílu Stonožka, otevře se Klub hráčů (myslí se na hudební nástroje, ale i deskové hry) a biblické příběhy s kytarou. V Moravči čeká na své příznivce pinkpongové vybavení. Informace získáte u Terezy Matějkové: terezam.ymcape@gmail.com.

Tereza Matějková

Po stopách předků z Ameriky do Humpolce

Olga Kolísková už dvacet let vyhledává lidem rodokmeny. Největší zájem o své české předky mají Američané.

Koncem srpna mě po telefonu kontaktovala a poprosila, že má skupinku Američanů, kteří by chtěli navštívit Humpolec. Jejich předci jménem Tobolovi původem z Vystřkova odešli v roce 1908 do Ameriky. Byli evangelíci a oni se chtěli podívat do tolerančního kostela i do našeho stávajícího a také na hřbitov, kde je pohřbeno více evangelických rodin. Přislíbila jsem doprovod a prohlídky.

Dopoledne 28. 8. jsme měli sraz před naším kostelem. Jednalo se o tři ženy a dva muže (od zhruba 80 let po nejmladšího hochu snad 20letého). Všichni byli potomci Tobolových a z různých míst v Americe (jedna paní byla z Kalifornie). Paní Kolísková jim vše tlumočila – nikdo česky nemluvil. Všichni byli nadšeni a jednak si fotografovali, jednak zapisovali poznámky. Přes paní Kolískovou jsem jim poskytla informaci, že v New Yorku žije pan farář Ondřej Stehlík, který zde v Humpolci působil v našem sboru v 90. letech. Pokud by měli zájem, mohli by ho kontaktovat. Bylo to zajímavé setkání jak pro mě, tak pro potomky rodiny Tobolových.

Helena Kleinerová

Literární okénko - Povídka Kláry Lubinové

Jsem Klára, studuju na gymplu v Pelhřimově a ráda píšu. Dobrovolničím v Ymce, kde hlavně pracuji s malými dětmi, pomáhám zahraničním studentům v Česku adaptovat se na nové prostředí skrze organizaci AFS, spolumoderuju školní podcast a organizuju nebo se ráda účastním různých festivalů a akcí. Zajímám se o celosvětové problémy, historii, Boha, literaturu, lidská práva a jazyky. Mám moc ráda březovou mízu a smažák.

Несправедливість

Tiše jsem za sebou zavřela dveře bytu, tak abych nevzbudila rodiče. Bylo chvíli po půlnoci a já se vracela ze Semaforu. Slíbila jsem, že o půlnoci budu doma, tak jsem tady. Tiše jsem si zula baleríny a pověsila koženou bundu na věšák u dveří. Byl to dnes suchý a teplý srpnový den, ale večery se začínaly ochlazovat.

Našlapovala jsem, trochu zamotanýma, unavenýma, bosýma nohama tmavým bytem z předsíně do chodby směrem ke svému pokoji, ale když jsem míjela vchod

do obývacího pokoje, všimla jsem si, že se tam svítí. Zastavila jsem se u pootevřených dveří a slyšela hlasy rodičů, jak o něčem diskutují. Naši pracovali v rozhlasu. Chodili do práce brzy ráno, vysílání začínalo v pět, a tak chodili spát poměrně brzo. Překvapilo mě tedy, že jsou ještě vzhůru.

Chtěla jsem nad tím jen pokrčit rameny a jít spát, když v tom zazvonil telefon. Nadskočila jsem leknutím a omylem otevřela dveře do obývacího pokoje. Srdce mi splašeně bušilo, když jsem si vyměnila pohled s tátou, který seděl na pohovce a v ruce držel cigaretu, tiše se na mě usmál a mávnul mi rukou na pozdrav. Věděl, že jsem dodržela, co jsem slíbila a byla jsem o půlnoci doma. Měl na sobě nevyžehlené džíny a župan. Pohledem jsem zabloudila k mámě u okna, která držela sluchátko u ucha a na prst si nervózně namotávala telefonní šňůru pevné linky. Máma měla rozčuchané vlasy a ofina jí trčela na všechny strany, pravděpodobně z toho, jak si pořád vjížděla prsty do vlasů, aby si je odstranila z obličeje. Měla na sobě čisté kalhoty, ale staré dlouhé triko, ve kterém spávala. Jako by se chtěla převlíknout, ale něco ji při tom vyrušilo.

Zatímco máma mluvila, respektive většinou jenom přitakávala do telefonu, posadila jsem se vedle táty na pohovku. Ten okamžitě típnul cigaretu a věnoval mi další konejšivý úsměv. Nevypadal nejistě nebo nervózně, na rozdíl od mámy, ale v jeho očích jsem neviděla ten klid a flegmaticnost, kterou tam vždycky míval.

„Co se děje?“ zeptala jsem se tiše a pohledem zase zabloudila k mámě, která se teď opírala o parapet a přikyvovala. Zároveň jsem ji viděla, jak nervózně podupává nohou. Dějala to vždycky, když nestíhala nebo byla nervózní. A já to dělala taky.

Táta zívnuv a podrbal se v kníru a chystal se odpovědět, když v tom máma zavěsila. Věnovala jeden dlouhý pohled tátovi, a pak se vydala ke mně. Posadila se z druhé strany na gauč a chytla mě kolem ramen. Vyvedlo mě to z míry. Věděla jsem, že se něco děje a děsilo mě, že nevím, co.

„Musíme teď do práce. Vrátime se asi až zítra večer,“ řekla mamka a vtiskla mi pusku na tvář. To mě zmátlo ještě víc.

„Cože? Co se děje? Vždyť je půl jedenácti ráno-“

„Sovětskej svaz zahájil invazi na Československo, jejich vojáci už skoro zabrali Slovensko a blíží se k Praze,“ řekl táta a poklepal mě rukou po koleno, jakoby mi to mělo dodat odvahy.

„Poslouchej rádio, ale neopovažuj se k budově rozhlasu byt jen přiblížit, Hanko,“ bylo poslední, co mi táta ten večer kladl na srdce než se za rodiči zabouchly dveře bytu a já zůstala v obývacího pokoje na pohovce s naladěným rádiem na konferenčním stolku přede mnou.

Tělocvičnou se ozývaly dunivé rány odrazů basketbalových míčů od nalakované prknové podlahy. Zavrtěla jsem se na nepohodlné lavičce, opřela si lokty o kolena a bradu si podepřela rukama. Podupávala jsem nohou a netrpělivě čekala, až se na první ranní páteční hodinu tělocviku, dostaví i moje spolužačky. Tělocvikář stál vedle mě a s rukama založenýma na prsou pozoroval chlapce, jak se rozehřívají s míči. Oba jsme stočily pohled k velkým nástěnným hodinám vysoko nad vstupem do tělocvičny. Učitel popadl svůj notes s docházkou ve chvíli, kdy se velká ručička dostala na dvanáctku a nikdo z chybějících dvanácti lidí se neukázal. Ne, že by to bylo něco neobvyklého. Na první dvouhodinovku tělocviku v pátek ráno se moc studentů nedostavovalo, už jenom z principu.

Pohledem jsem sjela z hodin na prázdný vchod do tělocvičny. *Zrádkyně*. Pomyslela jsem si na adresu mých spolužaček. Nepokusila jsem se zakrýt překvapení, když dveřmi přiklopýtal urostlý kluk v tričku, kraťasech a teniskách a objevil se bez brýlí na brzké hodině tělesné výchovy. Byla jsem si jistá, že od začátku roku jsem ho na tělocviku neviděla. Vlastně jsem ho všeobecně ve škole nevidala moc často. Na polovinu mých předmětů nechodil a na těch, které jsme měli společně, se objevoval také jen zřídka.

Nevěděla jsem, jestli má nějaké jiné předměty nebo mu to škola prostě promíjí, protože neumí česky. Přijel sem na začátku června spolu se svojí sestrou. A přivezl si střeptinu zaseklou hluboko v pravém rameni, nebezpečně blízko nervu. Prý nemohl vůbec hýbat rukou.

Nikdy jsem se s ním o tom nebavila. Vlastně jsem se s ním nikdy nebavila. Můj druhý cizí jazyk byla němčina, neuměla jsem ani slovo rusky. Tohle mi přetlumočily spolužačky, které na rozdíl ode mě tedy ruštinu měly a ty se to dozvěděly od ostatních ukrajinských spolužaček.

Musel na minimálně čtyři operace. První úspěch byl, když po dvou měsících byl schopen držet tužku v pravé ruce a napsat své jméno. *Borysko*. Prý to jméno znamenalo válečník. Tyhle informace jsem zase měla od své babičky Hanky, která i přes svůj důchodový věk pracuje jako doktorka na chirurgickém oddělení. „*Není to spravedlivé, víš,*“ řekla tehdy, když mi o něm poprvé vyprávěla. Pak se otočila zpátky ke své kuchyňské lince, kde zrovna rozválela těsto na štrůdl a už o tom nezmínila.

Očima jsem automaticky sklouzla k jeho ruce, která byla ještě do nedávna v sádře. Náhle mě uhodila tvrdá skutečnost a pohltila mě kyselá hanba. Jistěže nebyl od začátku školního roku na tělocviku. Nemohl.

Když jsem vzhledla, střetla jsem se s jeho modrýma očima. Usmála jsem se na něj.

Blížila se devátá hodina ráno. Celou noc jsem nespala. A teď, když se klížila víčka samy od sebe, jsem nemohla jen tak usnout. Doufala jsem, že jsou naši v pořádku, ale neodvažovala jsem se vyjít z bytu. Pořád jsem seděla v obýváku, právě jsem ukusovala Tatrunku a bezmocně poslouchala hlas v rádiu.

„Prosím, zachovejte klid a nedělejte nic, co by mohlo vést k násilí. Apeluji na ty, kteří jsou právě před budovou rozhlasu a snaží se zabránit vojákům proniknout dovnitř. Prosím, snažte se brát situaci s klidem a nestavte jim do cesty, ani sebe, ani barikády. Trpělivě vyčkáváme na další vyjádření vlády a pokusíme se vám přinášet informace, pravdivé, necenurované, jak jen to půjde,“ slyšela jsem hlas jednoho z matčiných kolegů.

Vyčerpaně jsem zaklonila hlavu a pokusila se udržet víčka otevřená. Věděla jsem, že by mě nečekal klidný spánek. Věděla jsem, že musím počkat, dokud se naši nevrátí a já si nebudu jistá, že jsou v pořádku.

„Opakuji, nešířte paniku a pokuste se zabránit jakýmkoli ztrátám na životech–“ Trhla jsem s sebou, když hlasatele přerušila střelba. Z rádia na konferenčním stolku vyšlo několik tlumených výkřiků a několik výstřelů, než spojení vypadlo a hlasy umlkly. Stačilo to na to, abych se probudila z polospánku do kterého moje tělo upadlo. Rychle jsme se svezla na kolena a natáhla se k rádiu. Malá hnědá krabička s dlouhou anténou a kabelem, který vedl až ke zdi pod oknem, teď jen tiše beznadějně šuměla. Pokusila jsem se přeladit na jinou stanici. Třeba to byl jenom výpadek. Třeba to byla jenom náhlá změna frekvence.

„Ne, ne, doprdele,“ zamumlala jsem si a pokusila se pohnut s anténou tak, abych chytila nějakou rádiovou vlnu. Šum na chvíli přestal. Křečovitě jsem svírala anténu a nehybně jsem pár sekund čekala, zda se ozve nějaký hlas. Ale šum se ozval znovu. Vypla jsem rádio a zase ho zapla. Zastrčila jsem anténu a zase ji vysunula. Zkusila jsem všechny známé frekvence, na kterých jsem věděla, že Český rozhlas vysílá. Nic. Jen ohlušující šum.

Zalehly mi obě uši. Cítila jsem, jak se mi do unavených očí derou slzy. Chtěla jsem vyběhnout z bytu a utíkat ulicemi až k budově rozhlasu. Chtěla jsem se postavit jakýmkoliv vojákům, který by se mi přepletli do cesty a zařvat na ně ať táhnou odkud přišli. Chtěla jsem žít ve svobodný zemi. Chtěla jsem jenom slyšet svoje rodiče.

„Doprdele,“ zavzlykala jsem a našťvaně kopla do dřevěné nohy konferenčního stolku. Jakoby to snad mohlo ulevit té úzkosti a vzteku, které náhle svázaly moje plíce a srdce. Cítila jsem, jak se strach a hněv obmotaly kolem mé hrudi a pevně se utáhly kolem mého těla. Položila jsem se na záda na zem a cítila, jak nemůžu dýchat, přes přívál slz a vzlyků.

V hlavě se mi znova a znova přehrávaly zvuky střelby, která před několika minutama zazněla z rádia. Před očima jsem viděla jen rozmazaná světla lustru nade mnou, ale v mysli se mi zřetelně vybarvovaly bezvládná těla mých rodičů. Tátův knírek od krve, která mu teče z pootevřených úst a bílé ruce, kterými svírá mámu, která lape po dechu, ale bílou blůzou jí prasakuje krev.

Cítila jsem tu bolest. Jakoby mně samotné někdo prostřelil břicho. Chtělo se mi zvracet, ale nemohla jsem se zvednout. Cítila jsem horko ve tvářích a palčivou tupou bolest hlavy, jak jsem nedokázala zadržet pláč a zhluboka se nadechnout. Koberec mě škrábal na kůži a najednou mi, i přes vysoké letní teploty venku, byla zima.

Pokusila jsem se z hlavy vytlačit všechny nepříjemné myšlenky a představy. Zakryla jsem si obličej dlaněmi a několikrát se zhluboka nadechla. Pořád však příliš trhaně na to, aby to pomohlo.

Musela jsem za nimi. Bylo to, to jediné, na co jsem v tu chvíli bylo schopná pomyšlet.

Pomaloučku jsem se posadila a opřela se zády o polštáře gauče. Svět se se mnou na moment zatočil. Bůhví, jak dlouho jsem ležela a nemohla popadnout dech. Promnula jsem si oči a poté se rukama zapřela o stolek a postavila se. Pohled mi sklouzl na rádio na stole. Nepřemýšlela jsem nad tím. Rychle jsem ho vypnula, než mi můj mozek stihl opět přetočit zvuk střelby.

Rozhlédla jsem se po bytě a snažila se nemyslet na nic, co by mohlo přinést zpátky úzkostlivý pocit bolesti. Došla jsem do svého pokoje. Postel jsem měla ustlanou ještě ze včerejšího rána a na zemi byla rozházená trika z odpoledne, kdy jsem přemýšlela, co si vzít na sebe an večerní flám, respektive na představení v Semaforu. Nemohla jsem uvěřit, že to bylo včera. Zdálo se to tak daleko.

S výdechem jsem svésila ramena a vydala se ke stolu u okna. Chtěla jsem si vybrat pár drobků z kasičky, kdybych musela cestou volat z budky, ale moji pozornost zaujal pohled z okna. Venku ulicí projížděl ruský tank. Lidé chodili kolem něj, většina se na něj odmítala podívat, nikdo se mu nestavil do cesty, jen pár kluků proběhlo kolem a hodilo po železném obrovu zmuchlané noviny. Ranní výtisk Rudého práva. Nemohli jsme nic dělat. Co bych udělala, až bych se dostala k budově rozhlasu? Postavila se před obrněné vozidlo a čekala, že vojáci budou milosrdní? Pevně jsem zavřela oči a pokusila se potlačit ten příval beznaděje a bezmoci.

Zopakovala jsem si tátova slova před tím, než odešel. „Poslouchej rádio, ale neopovažuj se k budově rozhlasu byť jen přiblížit, Hanko.“

A tak jsem se vrátila zpátky do obýváku a svalila se na pohovku. Objala jsem kolena rukama a tiše brečela, dokud jsem nevypotřebovala všechny zásoby slz. A pak jsem čekala. Zarudlé oči mě pálily a hlava pořád bolela a zvuky střelby nemizely, ale

čekala jsem. Trvalo to dvě hodiny než jsem se trochu zpomatovala. Pohled jsem bezmocně upírala k rádiu, které jsem před půl hodinou opět zapnula. Pořád bylo ticho. A občas jsem s kapkou naděje zabloudila k telefonu. S myšlenkou, že by mohl časem zazvonit. Že by mi někdo řekl nějaké zprávy.

Postavila jsem se na unavené nohy a protáhla si ztuhlé tělo. Vydala jsem se uvařit si čaj. Musela jsem se něčím zaměstnat, abych zahrnala ošklivé scénáře, které mi moje představitelství podstrkovala. Nebyla jsem ještě ani v chodbě, když zazvonil telefon. Rychle jsem doběhla k oknu obýváku a zvedla to.

„Mami? Tati?“ zkusila jsem to.

„Ahoj Hani,“ ozval s na druhé straně mámin hlas. Ze srdce mi spadl jeden velký těžký kámen a já se zhluboka nadechla a snažila se rozdýchat náhlý přívál slz štěstí.

„Jste v pořádku?“ zeptala jsem se.

„Já ano, táta je postřelený, ale bude v pořádku. Je v nemocnici. Volám ti z telefonní budky a nemůžu ti říct, kde jsem. Musíme dál šířit informace lidem, Hani. Pravdivé informace,“ odmlčela se a pokračovala o něco rozhodnějším tónem, „Musíš odjet k babičce. Sedni na první vlak na hlaváku, který pojede. A zůstaň tam dokud ti nezačne semestr. Budeme ve spojení, slibuju, ale nemůžeš zůstat zavřená v bytě.“ Následovalo ticho a já se podívala z okna do ulice, kde právě projížděl sovětský tank. Pokud mě do prvního ročníku medicíny vůbec pustí, pomyslela jsem si.

„Hrozně jsem se o vás bála,“ zamumlala jsem. „Hrozně se bojím,“ dodala jsem. Máma opět chvíli mlčela a já slyšela, jak na druhé straně telefonu zatroubilo auto.

„Já taky. Ale budeme v pořádku. Vždycky jsme nakonec v pořádku.“

„Tak jo, mám tě ráda, mami.“

„Já tebe taky, Hani.“

S tím jsem zavěsila. Chvíli jsem ještě svírala sluchátko a přemýšlela. Neměla jsem moc na výběr. Byla pravda, že bude lepší, když odjedu na venkov, než abych zůstala zavřená v bytě. Ještě když se z našich teď pravděpodobně stali nepřítelé režimu.

Pustila jsem sluchátko a rozhlédla se po malém bytě. Od té chvíle, až po ten moment, kdy jsem seděla ve vlaku, jsem se ani na chvíli nezastavila a nezaváhala. Nebylo to tak na furt. Nebyla válka. Ale jenom proto, že jsme se neměli, jak bránit.

Seběhla jsem do šaten a zamířila si to k věšáku s mým zimním kabátem. Zdržela jsem se na hodině matematiky a teď jsem nestíhala autobus. Už jsem se těšila na měkkou postel, teplý čaj a nějakou dobrou epizodu seriálu a dneska je pátek, což znamená, že večer máme s bráchou a ségrou filmový večer. Rozhodně jsem nechtěl čekat venku na autobusové zastávce ve vlhké a vlezlé lednové zimě o hodinu víc na pozdější autobus, kdybych tenhle propásla.

Rychlým krokem jsem míjela Dariju. Ve spěchu jsem se na ni usmála, ale ona jen sklopila pohled k telefonu a objala svoji tašku, která jí seděla na klíně. Taky jsem spolu nikdy nemluvily, ale kamarádila se s mými spolužačkami, občas jsme se vídaly ve městě a většinou jsme se na sebe jen podívaly a pokynuly si na pozdrav. Bydlela na školním intru. Byla sestrou Boryska.

Jejich rodiče zůstali na Ukrajině. Každou půl hodinu si volají. Pamatuji si, jak se jim jednou nedovolala... Vyšla ze třídy, jako vždy patnáct minut před zvoněním, aby je zkontrolovala. Byly to jen rychlé hovory. Většinou zavolali oni. Mívali vypnuté telefony a jednou za půl hodiny je zapnuli, aby ujistili Dašu, že jsou v pohodě. Tentokrát jim musela zavolat ona. A oni to nebrali. Do třídy se vrátila až se zvoněním, telefon svírala v ruce a v hnědých, zarudlých očích měla slzy. Vzpomínám si na vyděšené pohledy mých spolužaček a konejšivý tón učitelky, která si ji vyvedla na chodbu a tiše s ní o tom mluvila. Nakonec se jim nic nestalo. Zavolali jí ještě ten den, že bylo bombardování a vypadl signál a elektřina.

Ponořená v proudech myšlenek jsem si zavazovala tkaničky vysokých zimních bot a rychle zalétla pohledem k Darijiným hadrovým kečkám. Polkla jsem pocit hořké nespravedlnosti a zášti. Ani jsem nevěděla ke komu bych všechn ten vztek a zklamání měla směřovat. K Rusku? K Putinovi? K vojákům? Přišlo mi, jakoby za to mohli všichni. Jakoby to bylo selhání moderní společnosti. Selhání lidských bytostí jako takových.

Zapnula jsem si kabát a zkontrolovala čas na telefonu. Měla jsem pět minut na to dostat se na zastávku. Do uší jsem si zandala sluchátka a uvázala si šálu kolem krku. Rychle jsem vykročila směrem k východu, ale než jsem opustila šatnu, něco se ve mně pohnulo. Zarazila jsem se, vytáhla jsem telefon z kapsy a najela na překladač. Rychle jsem natukala slova, která jsem potřebovala a doufala, že google překladač nezklame.

„Dasha, гарного тобі дня!” usmála jsem se na brunetu znova a zamávala jí od východu. Zmateně ke mně zvedla modrý pohled a taky se usmála.

„гарного дня,” odpověděla.

Slávek Klecandr

recitál

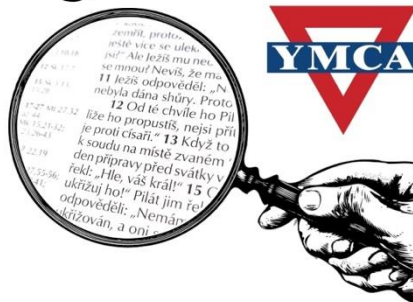
foto Jindřich Oplť

EVANGELICKÁ MODLITEBNA
PELHŘIMOV
Růžová ulice 82

pátek 13. října
18 hodin

Bible kritickým okem

- četba Bible s rozhovorem
- uvedení do základních historických a literárních souvislostí
- konfrontace s aktuálními archeologickými doklady
- četba v širším kontextu zpravidla tří až čtyř kapitol
- kritické oko namířené nejen vůči textu či překladu, ale také vůči našemu způsobu čtení a rozumění.

**Počínaje 23. březnem každý čtvrtek od 19:00 do 20:00
v YMCA centru, Růžová 82, Pelhřimov.**

BOHOSLUŽBY, pravidelné akce

MORAVEČ

Bohoslužby se konají každou neděli od 9:30, probíhá i nedělní škola.
internetový přenos na adrese:

<https://www.youtube.com/user/danielmatejka/videos>

PELHŘIMOV-STRMĚCHY

Pelhřimov: Bohoslužby se konají každou neděli od 9ti hod.

STRMĚCHY bohoslužby jsou každou **sudou** neděli od 11ti hod., v zimním období na faře.

Přímé přenosy bohoslužeb (z Pelhřimova) jsou viditelné v aktuální dobu vysílání (tedy neděle 9hod.) vždy na těchto stránkách:

<https://www.youtube.com/channel/UCxWYO99yzCBFgQK5mklL0EQ>

Stránky sboru

<https://www.facebook.com/CCEPelhrimovStrmechy/>

<https://evangelicipelhrimov.blogspot.com/>

OPATOV

Bohoslužby: každou neděli v 9hod.

farářka Pavla Jandečková

e-mail: pavljand@centrum.cz

tel.: 604 185 520

Začátky bohoslužeb: 9.00 h.

HUMPOLEC

Bohoslužby: neděli v 8,30 hod., **pokud bude kázat Petr Turecký (každou lichou neděli v měsíci), začátek bohoslužeb: 11hodin**

Každý den můžete slyšet zamyšlení nad biblickým textem zde:

<https://soundcloud.com/ecirkev>

ADRESY, KONTAKTNÍ ÚDAJE

Sbor ČCE PELHŘIMOV-STRMĚCHY

Růžová 82, 393 01 Pelhřimov, **mobil:** 774 600 529, **alternativní adresa:**
Strměchy č. 13, 393 01 Pelhřimov, **email:** farsborstrmechy@cmail.cz
Číslo účtu: 135626211/0300

Sbor ČCE MORAVEČ

Moraveč č. 35, 393 01 Pelhřimov, **tel:** 777258831, **web:**
www.moravec.evangnet.cz (rss), **email:** moravec@evangnet.cz
číslo účtu - 2001768838 / 2010
přenosy bohoslužeb: <https://www.youtube.com/user/danielmatejka/videos>
nově i na facebooku: <https://www.facebook.com/kostelmoravec>

Sbor ČCE OPATOV

Opatov č. 10, 588 05 Dušejov, **mobil:** 604 185 520, **web:**
www.opatov.evangnet.cz (rss)
email: opatov@evangnet.cz
číslo účtu - 264010499/0300

Sbor ČCE HUMPOLEC

Husova 143, 396 01 Humpolec, **email:** humpolec@evangnet.cz
Číslo účtu - 0620236399/ 0800